

Knetterende Letteren
Het huistijdschrift van Luisterpunt
September 2020

Inhoudsopgave:

Op de Hoogte

We beginnen met een praatje van de directeur van Luisterpunt: Geert Ruebens

Luisterpunt is verhuisd

Eén audiocollectie voor de Lage Landen aan de Zee

Leest u graag eens in een andere taal?

En de winnaar van de Libris Literatuur Prijs is...

Steun Luisterpunt bij uw online aankopen, zonder zelf één eurocent extra te betalen!

'Ik hoor stemmen', een cursiefje van Anne-Lieze Albrechts

Heerlijk ontspannend: 'Flirt voor even' van Jill Shalvis, 'Het verdrongen verhaal van een Vlaamse Waal' van John Vandekerckhove en 'Dokter Velghes laatste ingreep' van Belle De Block

Deel 1: 'Flirt voor even' van Jill Shalvis

Deel 2: 'Het verdrongen verhaal van een Vlaamse Waal' van John Vandekerckhove

Deel 3: 'Dokter Velghes laatste ingreep' van Belle De Block

Auteurs lezen voor: 'Hem' van Jeroen De Brauwer, 'Het verhaal van de familie Bloch: een Joodse patissier op de vlucht tijdens de Tweede Wereldoorlog' van Tina De Gendt en Karel van Keymeulen en 'De smaak van kanker' van Pieter Blyaert

Deel 1: 'Hem' van Jeroen De Brauwer

Deel 2: 'Het verhaal van de familie Bloch: een Joodse patissier op de vlucht tijdens de Tweede Wereldoorlog' van Tina De Gendt en Karel van Keymeulen

Deel 3: 'De smaak van kanker' van Pieter Blyaert

Het Neusje van de Zalm: 'De jongens van Nickel' van Colson Whitehead

Hedendaags: 'De grote kameraad: een inkijk in het leven van 's werelds meest ondoorgrondelijke leider Kim-Jong-un' van Anna Fifield

Historie. Historia. 'Marie Antoinette: portret van een middelmatige vrouw' van Stefan Zweig en 'Weldra zal ik onder de guillotine liggen: Grace Elliott: ooggetuige van de Franse Revolutie' van Joris Verbeurgt

Deel 1: 'Marie Antoinette: portret van een middelmatige vrouw' van Stefan Zweig

Deel 2: 'Weldra zal ik onder de guillotine liggen: Grace Elliott: ooggetuige van de Franse Revolutie' van Joris Verbeurgt

Vertel me een verhaal: 'Waagstukken' van Charlotte Van den Broeck

Het hoorspel 'Een ware legende' van György Sos

Op de Hoogte

We beginnen met een praatje van de directeur van Luisterpunt: Geert Ruebens

Beste lezer van Luisterpunt, Waarde luisteraar van Knetterende Letteren,

In april 2006 begon ik mijn taak in wat gemeenzaam de 'blindenbibliotheek' werd genoemd. Ik trad er in het voetspoor van bibliothecaris Ingrid Vandekelder en haar voorganger Jan Cnops. Nu per 1 oktober 2020 neem ik na 14 jaar van onafgebroken inzet als directeur afscheid van Luisterpuntbibliotheek. Het is zowel met pijn in het hart, als met een zekere trots en voldoening dat ik als gepensioneerde een nieuwe levensfase in ga. Ik kijk terug op een gevulde loopbaan in de bibliotheeksector, maar vooral dat laatste decennium bij Luisterpunt maakt me blij om de vele zaken die werden gerealiseerd. Ik pik er enkele uit:

- De uitbouw vanaf 2008 van één nieuwe bibliotheek, met één collectie, één uitleendienst, één online-catalogus en één lezersbestand;
- De evolutie van de ingebonden brailleboeken die heen en terug gingen, naar een werkwijze met geprinte brailleboeken op aanvraag die bij de lezer kunnen blijven;
- De overstap van luisterboeken op cassette naar Daisy-luisterboeken op cd en enkele jaren terug naar het online lezen van Daisy-boeken;
- De verdrievoudiging van ons lezerspubliek sedert de start van Luisterpunt;
- De uitbreiding van onze doelgroep van personen met een visuele beperking naar kinderen en jongeren met dyslexie;
- De promotiecampagne naar woonzorgcentra, die toeliet om beter de ouderen te bereiken;
- De promotiecampagne rond dyslexie via o.a. scholen, die toeliet dat de groep van lezers met dyslexie ongeveer 40% bedraagt;
- Het tekenen van het verdrag van Marrakesh in 2013 dat wereldwijd personen met een leesbeperking toegang geeft tot publicaties in aangepast leesformaat;
- De samenwerking met Nederland om te komen tot een systematische uitwisseling van brailleboeken en Daisy-boeken;
- Het stimuleren op succesvolle wijze om Vlaamse auteurs hun eigen boek in onze huisstudio te laten inlezen;
- Het opstarten van een grondig traject om onze bibliotheeksoftware te vernieuwen.

Dit alles heb ik uiteraard niet alleen gerealiseerd. Ik kon beroep doen op een uitstekend team van medewerkers, die elk vanuit hun kennis, vaardigheden en gedrevenheid hun steentje hebben bijgedragen aan het welslagen van onze bibliotheek. Maar daarnaast kon ik ook terugvallen en een beroep doen op adviezen van de gebruikersraad, op goede bestuurders en op een uiterst gedreven voorzitter Albert Keersmaekers, die begin 2020 zijn engagement heeft beëindigd. Zijn rol is nu overgenomen door Caroline Demeulenaere, die al op haar eigen wijze haar stempel drukt.

Er waren uiteraard ook minder fijne periodes. Drie keer ondergingen we de fameuze besparingen met de kaasschaaf op onze subsidies van de Vlaamse overheid, wat leidde tot het inboeten op een aantal aspecten van onze bibliotheekdienstverlening en tot afvloeiingen van medewerkers. Desalniettemin hebben we een goede band blijven behouden met de Vlaamse overheid. Ik ben altijd in nauw overleg met het kabinet van de cultuurministers en de administratie cultuur geweest. Vier ministers van cultuur heb ik tijdens mijn carrière bij Luisterpunt zien passeren: Bert Anciaux, Joke Schauvliege, Sven Gatz en thans Jan Jambon. Tot twee keer toe hebben we kunnen aantonen en argumenteren dat Luisterpunt

groeit en bloeit. Dit leidde telkens tot een verhoging van onze structurele werkingssubsidie. Waarvoor mijn dank.

Maar ik wil ook jullie, alle lezers van Luisterpunt danken. Dankzij jullie belangstelling en kritische opmerkingen is onze bibliotheekdienstverlening waardevol en prijzenswaardig. Dankzij jullie vrijwillige financiële bijdragen en giften hebben we ook extra aspecten van onze werking kunnen ontwikkelen. Dankzij jullie volgen we steeds kloekmoedig de weg vooruit! Afgelopen zomer is Luisterpunt verhuisd naar een nieuwe werkplek in het centrum van Brussel. Daar ben ik enorm fier op! Al tien jaar smeden we hiervoor plannen en uiteindelijk is deze droom uitgekomen. Ik zelf heb de verhuis niet meer kunnen meemaken, maar toch ben ik uitermate verheugd dit op het juiste spoor te hebben gezet.

Ik kijk ook vol vertrouwen uit naar mijn opvolgers. Na een open vacature heeft het bestuur van Luisterpunt de juiste keuze gemaakt. Twee codirecteurs zullen mij vanaf 1 oktober opvolgen. Saskia Boets zal zich focussen op de collectie, de uitleendienst, de doelgroepenwerking, de communicatie en de promotie. Jan Rottier zal zich focussen op technologie, personeel en financieel beleid. Twee specifieke expertises zetten zich schouder aan schouder in om Luisterpunt nog meer kwaliteitsvol en doelgerichter te maken.

Lezers, luisteraars, bestuurders, collega's ... hartelijke dank voor de fijne jaren samen.

Graag eindig ik met enkele wijze woorden uit het Bijbels boek Prediker: "Alles heeft zijn tijd. Alles heeft een uur, alle dingen onder de hemel hebben hun tijd... Daarom lijkt het me voor de mens nog het beste vrolijk te zijn en het er goed van te nemen. Als hij kan eten en drinken en genieten van wat hij met al zijn zwoegen heeft bereikt, is dat immers een gave God."

Luisterpunt is verhuisd

Midden augustus was het zover. Bureaus en kasten werden in elkaar gezet. Dozen vol spullen, computers, onze kleine brailleprinter en de Daisy-robots werden in de Gustave Schildknechtstraat ingepakt en ingeladen om op onze nieuwe locatie uit te laden, uit te pakken en te installeren. Het is altijd spannend om de stekker in te steken. Werkt de wifi, brandt het licht van de Daisy-robots? Maar ja hoor, ook in hartje Brussel voelen wifi en robots zich thuis. We hebben er lang naar uitgekeken en we hebben het allemaal verwenst. Zoveel werk. In het midden van wat anders vakantie had kunnen zijn. Maar natuurlijk is het allemaal de moeite en de opoffering meer dan waard. We werken nu in een licht, fris en mooi kantoor, met een lange, gezellige eettafel en een nette, functionele, aangename publieksruimte. We moeten er nog een beetje ziel en schwing inbrengen, dat vraagt eventjes tijd, maar we zijn op goede weg. Ons telefoonnummer blijft ongewijzigd: 02 423 04 11. Het nieuwe adres van Luisterpunt is Broekstraat 49-53 1000 Brussel. Als u een Daisy-schijf terugstuurt en daar staat nog altijd ons oud adres op, dan hoeft u zich geen zorgen te maken. Tante Post stuurt het automatisch door naar ons nieuw adres. En op alle Daisy-schijfjes die we van nu af naar u opsturen, staat het juiste retouradres op het verzendzakje. Zoals beloofd, als we deze locatie helemaal naar onze hand hebben gezet en als we virusgewijs veilig zitten, nodigen we jullie allemaal uit voor een fijne opendeurdag. Dan kunnen jullie genieten van twee van de grootste troeven van onze nieuwe locatie: onze aangename publieksruimte en de bereikbaarheid, op wandelafstand van de Brusselse stations noord, centraal en congres. Volgens Google Maps stapt u op 15 minuten van Brussel-noord, op 10 minuten van Brussel-centraal en op 3 minuten van Brussel-congres recht onze bibliotheek binnen. De dichtstbijzijnde metrostations zijn Rogier, De Brouckère, Kruidtuin en Brussel-centraal. De parkeergarages Passage 44 en Inno zijn om de hoek. Tot binnenkort! Bent u toevallig in de buurt? Weet dat de koffie steeds klaar staat. Altijd welkom!

Eén audiocollectie voor de Lage Landen aan de Zee

EAC. Een afkorting die niemand begrijpt. Enkel de medewerkers van Luisterpunt en van Passend Lezen begrijpen haar. EAC staat voor Eén Audio Collectie. Wat verstaan we nu onder Eén Audio Collectie of EAC? In de eerste plaats dat Vlamingen en Nederlanders behoren tot hetzelfde taalgebied. Er zijn 24 miljoen Nederlandstaligen. Ongeveer 17 miljoen van hen wonen in Nederland, 6,5 miljoen in België, en 400.000 in Suriname. Overigens, daarmee is het Nederlands een van de 40 meest gesproken talen in de wereld. Als u bedenkt dat er op onze planeet meer dan 6000 talen gesproken worden, dan scoort onze moedertaal behoorlijk hoog. Al langer dan vandaag bestaat er een overeenkomst tussen Vlaanderen en Nederland om een boek slechts één keer in braille om te zetten en de digitale bestanden aan elkaar uit te wisselen. U zou dus gerust kunnen spreken van één braillecultuur voor onze Lage Landen aan de Zee. Om de versnippering van geld en energie tegen te gaan, wordt een boek ook slechts één keer ingelezen, hetzij in Vlaanderen, hetzij in Nederland. Logisch als we allemaal geacht worden te zijn, worden boeken van Vlaamse auteurs vrijwel altijd in Vlaanderen ingelezen en boeken van Nederlanders in Nederland. Vertaalde boeken worden verdeeld tussen de Vlaamse productiecentra, zijnde *Transkript* en *Blindenzorg Licht en Liefde*, en de Nederlandse productiecentra, zijnde *Dedicon* en de *Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden*. Tot voor kort werden er Daisy-boeken door Luisterpunt aangekocht bij *Dedicon* en omgekeerd. Maar vanaf deze zomer konden we eindelijk een oude droom waarmaken. Niet in die mate dat er één grote Daisy-collectie voor Vlaanderen en Nederland komt, maar wel dat er een immens grote uitwisseling van Daisy-boeken komt. Zo ontvingen we de afgelopen maanden meer dan 13.000 Daisy-boeken die in Nederland werden ingelezen. Het gaat in eerste instantie over boeken die ingelezen werden vóór 2019. De aanwinsten van 2019 en 2020 zijn op komst. De recentere boeken zullen bij Luisterpunt wel met voorrang verwerkt worden. Op hun beurt nemen de Nederlanders van ons 8.000 Daisy-boeken over. In Vlaanderen worden jaarlijks ongeveer 1.000 boeken ingelezen. In Nederland ongeveer 1.700. Luisterpunt zal voortaan niet alle in Nederland ingelezen boeken in haar collectie opnemen, maar toch veel. U begrijpt dat bij zo'n grote aantallen een en ander komt kijken. Meerdere medewerkers van Luisterpunt zijn volop bezig om deze Nederlandse Daisy-boeken uitleenklaar te maken en ervoor te zorgen dat u ze in onze online catalogus kunt vinden. Beetje bij beetje worden al die Nederlandse Daisy-boeken toegevoegd aan onze collectie. U kunt ze herkennen aan hun boeknummer. Het eerste boek heeft als nummer 300.000 en zo gaan we gestadig verder. We kunnen niet alle boeken opnemen in ons huistijdschrift, maar een weloverwogen selectie stellen we binnenkort met plezier aan u voor. Tussen haakjes. Mocht u liever geen boeken willen beluisteren die door een Nederlander werden ingelezen, dan kunt u dat gerust vragen aan een medewerker van onze uitleendienst. En als u liever zelf grasduint in onze online catalogus, dan kunt u in de rubriek 'Meer gedetailleerd zoeken' bij 'Stem' 'Vlaamse stem' aanvinken. Maar zo ontzegt u uzelf wel een schat aan prachtige verhalen.

Leest u graag eens in een andere taal?

Dit jaar verrijken we onze collectie met meer Franse, Engelse en Spaanse boeken. Dankzij het *Accessible Books Consortium*, kortweg ABC, kunnen we dit regelen. Denkt u zelf aan een of meerdere boeken die u graag in een andere taal zou willen lezen? Laat het ons meteen weten en wij trachten ervoor te zorgen dat deze boeken in onze collectie komen. U kunt hiervoor het formulier op onze website gebruiken:

www.luisterpuntbibliotheek.be/nl/boeksuggestie

of u kunt onze uitleendienst contacteren.

En de winnaar van de Libris Literatuur Prijs is...

...Sander Kollaard met de roman "Uit het leven van een hond". 'Uit het leven van een hond' van de Nederlandse schrijver Sander Kollaard is een bijzondere roman over een doodgewone zaterdag in het leven van een doodgewone man. Die man heet Henk, is 56, gescheiden en verpleger op intensive care. Hij doet boodschappen, bezoekt een oude vriendin, koopt een boek voor zijn jarige nichtje en gaat naar een barbecue, waar hij dronken wordt. Een ordinaire dag, dus, ware het niet dat hij een vrouw ontmoet die een nieuwe liefde kan worden en dat hij te horen krijgt dat zijn hond niet lang meer te leven heeft. Die confrontatie met de sterfelijkheid gaat de hele dag als een sleepnet over de bodem van zijn ziel en woelt emoties en gedachten naar boven die anders op afstand blijven. Henk is een veellezer, dat stelt Sander Kollaard in staat om te filosoferen en volop te verwijzen naar film, muziek en literatuur, maar zonder pretentius te zijn. 'Stof ben je, tot stof zul je wederkeren', luidt het motto van dit boek. Dat klinkt somber, maar bij Kollaard wordt het een optimistisch idee. Aan het eind komt de dood, maar dat maakt het leven juist waardevol, het is niet eten en drinken, maar levenslust die ons in leven houdt. En als we niet willen dat het leven ons door de vingers glipt, moeten we goed kijken. Het idee achter het boek is dat je het hele leven kunt zien in elk moment van dat leven. Elk leven is bijzonder, als je maar goed genoeg kijkt. Dat is precies wat Kollaard doet, op een lichtvoetige, lucide en geestige manier. (fragment uit het leven van een hond) Sander Kollaard. Uit het leven van een hond. Bekroond met de Libris Literatuur Prijs. Speelduur: 5:45. Boeknummer: 28200. 7 braillebanden. Boeknummer: 44529.

Steun Luisterpunt bij uw online aankopen, zonder zelf één eurocent extra te betalen!

Koopt u wel eens een nieuw paar schoenen online? Laat u een pizza of ander lekkers aan huis leveren? Weet dan dat u bij uw online aankopen heel eenvoudig Luisterpunt kunt steunen via Trooper. Hoe werkt Trooper?

1. Ga naar onze pagina op Trooper: www.trooper.be/Luisterpunt
2. Scroll naar beneden, kies de online winkel die u wilt bezoeken en klik op de banner (de advertentie van die winkel).
U kunt optioneel uw e-mailadres achterlaten, dan weet u achteraf precies hoeveel uw aankoop ons oplevert. U kunt ook uw naam opgeven, dan weten wij wie ons gesteund heeft.
3. Klik op 'Ga door'.
U wordt doorgestuurd naar de winkel. De link weet dat u ons wilt steunen.
4. Doe gewoon uw aankoop zoals altijd.
5. De winkel betaalt een percentje aan onze bibliotheek. Gemiddeld krijgen wij € 5 per aankoop van € 100. Super, toch?!

In totaal doen meer dan 300 webshops mee, waaronder kleppers zoals bol.com, Coolblue, Booking.com, AS Adventure, Torfs, Takeaway, enzovoort. Alvast bedankt om aan ons te denken bij uw volgende aankoop! Met uw steun kunnen wij onze werking verder optimaliseren én gratis houden.

'Ik hoor stemmen', een cursiefje van Anne-Lieze Albrechts

Om 21 uur gaan hier de lichten uit. Mijn buurvrouw die kan binnen kijken, vroeg me eens "ga jij al zo vroeg naar bed?". "Ja" zei ik "maar nooit alleen!". Een slaapkamer dient enkel om te slapen, zeggen de experts. De kamer moet donker zijn en liefst met een raam op een kier. Propere lakens en al of niet in pyjama. Eventueel een verhoogd voeteneinde, en het

oorkussen mag niet te dik zijn. Of je op je rug of op je zijde ligt, maakt waarschijnlijk niet uit. Ik zet mijn wekker en prevel het avondgebedje van Alice Nahon. Tot zover is alles volgens voorschrift van de slaapconsulent. Maar voor de rest overtreed ik alle regels van de slaaphygiëne. Naast mij, op het tweede oorkussen, ligt mijn geliefde: mijn Daisy-speler. Ik duw op play en sluit mijn ogen. De voorlezer vertelt en ik volg het verhaal. Soms hoor ik twee stemmen in één. De verteller kruipt in het boek en de woorden worden beelden! Alle kracht zit in de stem van de voorlezer. Ik kan verliefd worden op een stem en zou dan willen weten waar die vandaan komt. Luisterlezers zijn kritische klanten, ik weet het. Als wij met elkaar praten over boeken gaat het eigenlijk nog meer over de stemmen zelf. Een mooi boek verliest zijn glans als de voorlezer het zelf niet boeiend vindt. Mijn schoondochter is 'inlezer': zo legt ze dat aan haar collega's uit als ze haar lunchtijd gebruikt om naar de studio te gaan. "Het maakt me rustig", vertelt ze mij. Zo klinkt ook haar stem. Het gebeurt dat ik 's nachts wakker word en stemmen hoor. Ik ben dan vergeten om op de 'slaaptimer' te drukken. Het aantal bladzijden zegt ons niks. Wij praten bijvoorbeeld over 'een boek van 12 uur'. Het intieme moment om van een roman te genieten houd ik voor mijn slaapkamer. Ik ga naar bed met een stem!

Heerlijk ontspannend: 'Flirt voor even' van Jill Shalvis, 'Het verdrongen verhaal van een Vlaamse Waal' van John Vandekerckhove en 'Dokter Velghes laatste ingreep' van Belle De Block

Deel 1: 'Flirt voor even' van Jill Shalvis

Grace had een succesvolle carrière bij een bank... tot ze ineens op straat stond. En nu is ze hondenuitlater! Gelukkig heeft dat werk zo z'n voordelen, zoals haar sexy baas, dokter Josh. Hem kussen blijkt een uitstekende manier om de tijd door te komen in afwachting dat ze weer een echte baan heeft. Maar met zijn drukke baan en de zorg voor Toby, zijn zoontje, en Anna, zijn opstandige zus, heeft Josh amper tijd voor andere dingen. En al helemaal niet voor het uitlaten van Toby's onooglijke mopshondje. Hij is dan ook dolblij met de hulp van Grace. Dat ze leuk en sexy is, is een fijne bijkomstigheid. (fragment uit flirt voor even) Jill Shalvis. Flirt voor even. Speelduur: 10 uur. Boeknummer: 28238.

Deel 2: 'Het verdrongen verhaal van een Vlaamse Waal' van John Vandekerckhove

Sil is een kind van verwaalde Vlamingen die, zoals zovele andere Vlamingen, jaren geleden emigreerden naar Wallonië. Op zoek naar een beter leven vluchtten hij en zijn familie uit de Vlaamse goot naar de beloofde Waalse koolmijn. Maar een voor een sloten de mijnen. Naast de teloorgang van de familie, die zich stap voor stap manifesteert, is er nog Sils onmogelijke, maar allesoverheersende verliefdheid voor de Vlaamse Nele. (fragment uit het verdrongen verhaal van een vlaamse waal) John Vandekerckhove. Het verdrongen verhaal van een Vlaamse Waal. Speelduur: 5 uur. Boeknummer: 28218.

Deel 3: 'Dokter Velghes laatste ingreep' van Belle De Block

De nachtploeg van de spoedgevallendienst van het Algemeen Ziekenhuis is een hecht team dat bestaat uit bekwame urgentieartsen en verpleegkundigen onder leiding van dokter Luc Gijsbrechts. Privé heeft Gijsbrechts het moeilijk, want zijn vrouw wil hem nekken en weigert te scheiden als ze verneemt dat hij er al jaren een minnares op nahoudt. Hoe adequaat de

diagnoses van de knappe dokter Jos Blijlevens ook zijn, hij is ook maar een man, die ten volle wil genieten van vrouwelijk schoon. Hij neemt het niet zo nauw met trouw, tot wanhoop van Anouk, een flirterige, blonde verpleegster. Dirk Velghe is een ambitieuze, gedreven, jonge urgentiearts. Als kind heeft hij zijn ouders zien sterven in een auto-ongeluk en nu wil hij zoveel mogelijk mensen hetzelfde lot besparen. Naast zijn vriendin Anneke is zijn werk dan ook zijn enige passie. De beeldschone urgentiearts Babs Dufour kleurt ook wel eens graag buiten de lijntjes, met de vriend van haar beste vriendin Anneke nota bene. Dokter Velghe beantwoordt haar liefde echter niet, maar heeft geen besef van wat er hem boven het hoofd hangt. (fragment uit dokter velghes laatste ingreep) Belle De Block. Dokter Velghes laatste ingreep. Speelduur: 3 uur. Boeknummer: 27205.

Auteurs lezen voor: 'Hem' van Jeroen De Brauwer, 'Het verhaal van de familie Bloch: een Joodse patissier op de vlucht tijdens de Tweede Wereldoorlog' van Tina De Gendt en Karel van Keymeulen en 'De smaak van kanker' van Pieter Blyaert

Deel 1: 'Hem' van Jeroen De Brauwer

'Hem' is een roman over het leven van drie totaal verschillende mensen: M, Lotte en Gaius. M maakt een moeilijke periode door, maar waarom precies, dat weet hij niet meer. Het leven van Lotte loopt op rolletjes en ook Gaius bevindt zich op het toppunt van zijn kunnen als meester van de beschaafde wereld. Dat verraad, moord en waanzin in het verschiet liggen, weet hij nog niet. Jeroen De Brauwer las zijn boek 'Hem' zelf in in onze bibliotheek. (fragment uit hem) Jeroen De Brauwer. Hem. Ingelezen door de auteur. Speelduur: 6 uur. Boeknummer: 28433.

Deel 2: 'Het verhaal van de familie Bloch: een Joodse patissier op de vlucht tijdens de Tweede Wereldoorlog' van Tina De Gendt en Karel van Keymeulen

De negentigjarige Jacques Bloch was in Gent vooral bekend als bakker in de Veldstraat. Wie zijn naam hoort, ruikt nu nog altijd spontaan de geur van dampende kaasrollen en *pain à la Grecque*. Maar het verleden van de Joodse familie Bloch kennen weinig mensen. Hun vlucht voor de Duitse bezetter tijdens de Tweede Wereldoorlog bijvoorbeeld. Jacques Bloch overleefde. 'We waren niet slimmer dan de anderen', zegt hij daarover nu. 'Het toeval en het geluk heeft ons geholpen.' Het verhaal van de legendarische bakkersfamilie Bloch werd in boekvorm gegoten door historica Tina De Gendt en journalist Karel Van Keymeulen. Meer dan tien jaar na de sluiting van de patisserie in de Veldstraat klinkt de naam van bakkersfamilie Bloch nog steeds als een klok tot ver buiten Gent, maar hun bewogen oorlogsverhaal werd nooit eerder opgetekend. Gent, 15 mei 1940. Een onbekend geluid wekt Jacques voor dag en dauw. Geschraap van een fiets die onzorgvuldig tegen de gevel wordt gezet. Wijkagent De Caster die binnenkomt in de kleine bakkerij op de hoek van de Veldstraat en zijn vader toefluistert: 'Het is tijd. Het front is gebroken.' Jarenlang vulde de bekende *Pâtisserie Alsacienne* van de familie Bloch zich iedere ochtend met lekkernijen en verspreidde de geur van suiker, gist en kaneel zich over de straat. Maar die dag blijft de etalage leeg. De Blochs slaan op de vlucht voor het nazisme, maar daarbij scheurt de familie in tweeën. Wat volgt is een aangrijpend en verrassend actueel verhaal over gemiste kansen, verraad en de zoektocht naar rechtvaardigheid. Tina De Gendt las 'Het verhaal van de familie Bloch: een Joodse patissier op de vlucht tijdens de Tweede Wereldoorlog' zelf in in

onze bibliotheek. (fragment uit het verhaal van de familie Bloch) Tina De Gendt en Karel van Keymeulen. Het verhaal van de familie Bloch: een Joodse patissier op de vlucht tijdens de Tweede Wereldoorlog. Ingelezen door Tina De Gendt. Speelduur: 6:30. Boeknummer: 28421.

Deel 3: 'De smaak van kanker' van Pieter Blyaert

'De smaak van kanker: afgescheiden afscheid': zo heet de dichtbundel die Pieter Blyaert schreef naar aanleiding van de ziekte en het overlijden van een collega en vriend. De langzame aftakeling en gevoelens daarbij vormen het centrale thema. De bundel bevat 27 gedichten die herkenbaar zijn voor wie in zijn of haar omgeving met dood of ziekte wordt geconfronteerd. Pieter Blyaert zei over zijn bundel: "Ik hoop dat mensen die in hun verre of nabije omgeving geconfronteerd worden met kanker troost kunnen vinden in mijn poëtische verwoording van het ziekte- en rouwproces. In de eerste plaats schreef ik deze gedichten voor mezelf, als een verwerkingsproces bij de ziekte en uiteindelijk de dood van een goede collega en vriend." Pieter Blyaert las zijn dichtbundel 'De smaak van kanker' zelf in in onze bibliotheek. (fragment uit de smaak van kanker) Pieter Blyaert. De smaak van kanker. Speelduur: 20 minuten. Boeknummer: 28424.

Het Neusje van de Zalm: 'De jongens van Nickel' van Colson Whitehead

De Afro-Amerikaanse auteur Colson Whitehead haalt voor de tweede keer de Pulitzerprijs voor fictie binnen. Dat deden maar enkele auteurs hem voor. 'De jongens van Nickel' gaat over misbruik van zwarte jongeren in een jeugdinstelling. Whitehead raakte internationaal bekend en bekroond met zijn slavernijboek "De ondergrondse spoorweg" over de ontsnappingspogingen van twee zwarte slaven uit plantages in Georgia, in de negentiende eeuw. Hij won er onder meer de *National Book Award* en de Pulitzerprijs voor fictie mee. Nu gaat Colson Whitehead dus met een tweede Pulitzer lopen en wel voor 'De jongens van Nickel'. Het is een hard verhaal over het misbruik van jonge zwarte delinquenten in een verbeteringsgesticht in Florida. De twee hoofdpersonages zijn fictief, maar de school is geïnspireerd op een echte instelling, die meer dan honderd jaar heeft bestaan en waar nog steeds onderzoek naar geweldpleging aan de gang is. Volgens de jury van de Pulitzerprijs is 'De jongens van Nickel' een "krachtig verhaal over doorzettingsvermogen, waardigheid en verlossing". Colson Whitehead is vijftig en woont en werkt in New York. 'Time' zette hem vorig jaar op de cover met als titel 'De verhalenverteller van Amerika'. Twee keer een Pulitzerprijs winnen is hoogst uitzonderlijk. Die eer viel maar enkelen te beurt, zoals Nobelprijswinnaar William Faulkner en John Updike. Tijdens het lezen van dit krachtige boek over een tuchtschool voor blanke en zwarte jongens ritselt de verontwaardiging door je lijf. Nickel is de fictieve naam voor de *Dozier School for Boys* in Florida. In 2014 hoorde Colson Whitehead voor het eerst over deze school waar de directie een ziekelijk beleid voerde, voor zover je van een beleid kan spreken. Wrede willekeur droegen de leraren en opzichters blijkbaar het hoogst in het vaandel. Whitehead kiest heel slim voor een verteller die alles overziet en die bericht over heden, toekomst en verleden. Hij houdt afstand zonder dat zijn verhaal aan intimiteit inboet. Het verhaal begint in het heden: samen met een groep archeologen arriveren we op het kerkhof van de tuchtschool. Een van de wetenschappers ontdekt een officieuze begraafplaats waar ze de stukgeslagen beenderen van leerlingen opgraaft. Vervolgens verlaten we de school en keren we terug naar de vroege jaren zestig. We lopen mee met Elwood, een zwarte jongen die opgroeit bij zijn oma. Hij is serieus, betrouwbaar en daar wordt misbruik van gemaakt. Blanken mogen hem: hij is een harde werker. Voor Elwood gaat het licht aan wanneer hij Martin Luther King hoort spreken over hoe haat niet verdreven kan worden met haat, wel met liefde. Zeer tegen de zin van zijn oma, die te veel mensen heeft verloren omdat ze hun nek uitstaken, sluit haar kleinzoon zich aan bij de burgerrechtenbeweging. Elwood lijkt een interessante toekomst tegemoet te gaan. Hij mag zelfs gaan studeren. Door pech - hij lift mee met een autodief - komt hij op de tuchtschool terecht. Hartverscheurend is het om te lezen hoe Elwood het systeem tracht te doorgronden. Welk gedrag beloond wordt en wat je beter kan laten. Hij kan maar niet geloven dat je wordt afgeranseld omdat de glimlach op je gezicht de oppasser niet zint. Blanken hebben op Nickel geen paradijselijk leven, wel is hun situatie onvergelijkbaar met die van de zwarte jongens. Het geweld dat blanke leerlingen wordt aangedaan is nooit dodelijk. Zowel zwart als wit wordt meegenomen naar - what's in a name - het Witte Huis voor een afranseling met de lederen riem. Enkel zwarten worden soms afgevoerd 'naar achteren', waar ze worden gemarteld tot ze sterven. Hun familieleden krijgen te horen dat ze zijn gevlucht. Elwood heeft een danig sterk gevoel voor onrecht dat hij de problemen niet kan omzeilen. Wanneer een jongen wordt gepest, grijpt hij in. Wanneer de school inspectie krijgt, schrijft hij een brief met een overzicht van de mistoestanden. Het geweld is schokkend, ja, maar ook de buitenschoolse praktijken verbijsteren. Vergeet niet

dat dit alles zich afspeelt in de jaren zestig, wanneer de rassenscheidingswetten geleidelijk aan worden afgeschaft. In Florida is daar niets van te merken. Wordt een zwarte jongen ontslagen uit de tuchtschool, dan dient hij als horige te werken voor een blanke uit de buurt van Nickel. Het gaat om verdoken slavernij, de jongens zijn niet vrij. Met een opsomming van wanpraktijken heb je nog geen goede roman. Gelukkig laat de schrijver zich kennen als een meesterverteller die ongedwongen, zelfs bijna terloops vertelt, waardoor alles dubbel zo hard binnenkomt. Tegenover de serieuze Elwood plaatst hij Turner, een jongen die op komische wijze de roman in tuimelt. Turner en Elwood zijn water en vuur. Turner gelooft niet in onrecht bestrijden, wel in boze krachten ontwijken. Hij is nooit te beroerd voor een grap, maar zijn wereldbeeld is gitzwart. Halverwege het boek laat Whitehead fragmenten uit de toekomst zien. Ex-leerlingen trachten een leven op te bouwen, al raken ze de 'Nickelse doodsheid in hun blikken' nooit kwijt. (fragment uit de jongens van nickel) Colson Whitehead. De jongens van Nickel. Speelduur: 7 uur. Boeknummer: 28457. 11 braillebanden. Boeknummer: 44807. De ondergrondse spoorweg. Cora is slavin op een katoenplantage in Georgia. Haar helse leven staat op het punt om nog erger te worden: de wrede eigenaar heeft zijn oog op haar laten vallen. Ze besluit om te vluchten, en met hulp van de Ondergrondse Spoorweg (in Amerika het begrip voor het clandestiene netwerk van antislavernij-activisten) begint ze een lange, huiveringwekkende reis door de zuidelijke staten van Amerika richting het vrije Noorden. Maar de slavenpatrouille zit op haar hielen. Speelduur: 12 uur. Boeknummer: 25210. 17 braillebanden. Boeknummer: 42637.

Hedendaags: 'De grote kameraad: een inkijk in het leven van 's werelds meest ondoorgroendelijke leider Kim-Jong-un' van Anna Fifield

Sterk, elegant opgeschreven staaltje journalistiek van deze correspondent van de *Washington Post* vanuit Peking. Gefascineerd door de jonge, dikke leider van Noord-Korea, waar het aantal uitgemergelde mensen haar tijdens haar veertien bezoeken aan het land juist altijd opviel, was Anna Fifield in staat een onthutsend portret te construeren van Kim Jong-un. Ze won het vertrouwen van Jong-uns tante en oom, zijn westerse contacten en zijn kok. Zij doet grote onthullingen, bijvoorbeeld dat de halfbroer die Kim in Kuala Lumpur vermoordde, Kim Jong-nam, een informant van de CIA was. Het verweende, eenzame jongetje dat in Zwitserland naar school ging, werd op zijn 27ste een leider met kernwapens. Hoe ga je met zo'n man om? Fifield ziet diplomatieke mogelijkheden. Vier raketlanceringen in nog geen twee weken tijd: Noord-Korea doet wel vaker van zich spreken. Maar hoe zit het nu, met het kernprogramma van dictator Kim Jong-un? In 'De Grote Kameraad' toont Anna Fifield op basis van eigen onderzoek en tientallen gesprekken met dissidenten aan dat de Noord-Koreaanse waterstofbom al lang geen schertsvertoning meer is. Het regime produceert genoeg materiaal voor zes of zeven bommen. Per jaar. (fragment uit de grote kameraad) Anna Fifield. De grote kameraad: een inkijk in het leven van 's werelds meest ondoorgroendelijke leider. Speelduur: 12 uur. Boeknummer: 28322.

Historie. Historia. 'Marie Antoinette: portret van een middelmatige vrouw' van Stefan Zweig en 'Weldra zal ik onder de guillotine liggen: Grace Elliott: ooggetuige van de Franse Revolutie' van Joris Verbeurgt

Deel 1: 'Marie Antoinette: portret van een middelmatige vrouw' van Stefan Zweig

Sommige historische figuren verwerven een veel grotere naambekendheid dan ze eigenlijk verdienen, hun daden en verwezenlijkingen in acht genomen. Tot deze categorie behoort zonder twijfel Marie Antoinette, de Oostenrijkse echtgenote van de Franse koning Louis XVI, met wie ze samen op het schavot eindigde, ten prooi gevallen aan de Franse Revolutie. Al in 1932 publiceerde haar landgenoot Stefan Zweig een biografie van deze ongelukkige vrouw, met een titel die niets aan de verbeelding overliet: 'Marie Antoinette: portret van een middelmatige vrouw'. Van deze biografie is er nu een herziene Nederlandse vertaling verschenen. Met een der woeligste episodens uit de Europese geschiedenis als achtergrond, portretteert Stefan Zweig op indringende wijze het leven aan het Franse hof, waar gespeelde hoofdsheid, onwaarschijnlijke intriges en verdoken verlangens hoogtij vierten. Marie Antoinettes wufte, aanmatigende levensstijl en complete dedain voor de gewone medemens werden en worden haar nog altijd zwaar aangerekend. Maar wij leren uit deze krachtige, psychoanalytische biografie vooral dat Marie Antoinette een echt kind van haar tijd was. Verder beschrijft Stefan Zweig wat er gebeurt in de koninklijke slaapkamer, aan het hof en in de extravagante wereld van het lustpaviljoen Trianon. Daarnaast vertelt hij nauwgezet over de gepassioneerde liefde tussen Marie Antoinette en de Zweedse graaf Hans Axel von Fersen, de revolutie, de ontsnapping naar Varennes, de gevangenis in de Conciergerie en Marie Antoinettes tragisch einde onder de guillotine. (fragment uit Marie Antoinette) Stefan Zweig. Marie Antoinette: portret van een middelmatige vrouw. Speelduur: 24 uur. Boeknummer: 28310.

Deel 2: 'Weldra zal ik onder de guillotine liggen: Grace Elliott: ooggetuige van de Franse Revolutie' van Joris Verbeurgt

Grace Elliott leefde van 1754 tot 1823. Op wonderbaarlijke wijze wist ze aan de guillotine te ontsnappen. Als maîtresse van Louis-Philippe d'Orléans, intrigant en neef van de onthoofde Franse koning Lodewijk XVI, maakte ze de Franse Revolutie van nabij mee. Ze kwam oog in oog te staan met Robespierre en Lafayette, reisde tijdens de Brabantse Omwenteling naar de Zuidelijke Nederlanden, was bevriend met Marie Antoinette en deelde de cel met Joséphine de Beauharnais, de latere Madame Bonaparte. Op vraag van de Engelse koning George III schreef ze haar memoires. Geroemd om haar schoonheid en geestige conversatie financierde Grace Elliott haar riant levensstijl door haar tijd en haar lichaam aan de hoogste bieder te verhuren. Als minnares van Louis-Philippe d'Orléans was ze meer dan een bevoorrechte getuige van het gekonkel aan het koninklijk hof en van de intriges in revolutionaire kringen. Ze was de spil van een netwerk dat terdoodveroordeelde aristocraten naar het buitenland hielp ontsnappen. Tussendoor spioneerde ze ook voor de Engelsen. (fragment uit Weldra zal ik onder de guillotine liggen) Joris Verbeurgt. Weldra zal ik onder de guillotine liggen: Grace Elliott: ooggetuige van de Franse Revolutie. Speelduur: 11 uur. Boeknummer: 28309.

Vertel me een verhaal: 'Waagstukken' van Charlotte Van den Broeck

Voor haar boek 'Waagstukken' reisde Charlotte Van den Broeck drie jaar lang de wereld rond, op zoek naar tragische architecten die aan hun mislukte bouwsels ten onder gingen. De gebouwen getekend door de falende architecten die het boek van Charlotte Van den Broeck bevolken, zijn waagstukken. Niet per se omdat ze zo spectaculair zijn, maar omdat architecten met hun 'grote gebaren' in de openbare ruimte de vergankelijkheid uitdagen, en vooral vanwege het lot van hun bedenkers. Over alle architecten in 'Waagstukken' wil de legende dat ze zelfmoord hebben gepleegd vanwege fatale fouten in hun ontwerp. Het boek is een complexe constructie, een essay in zuivere vorm: een proberend, tastend en nieuwsgierig onderzoeken via een literaire taal. Charlotte Van den Broeck is vrij om alles deze unieke verhalen in te slepen: haar eigen liefdesleven, de barokke kerken van Borromini, mannen die een relatie hebben met hun speeltjes, utopisme, herinneringen aan haar Turnhoutse jeugd, de *Wiener Staatsoper* of de melancholie van de vervreemding. Ze las haar boek 'Waagstukken' zelf in in onze bibliotheek. U kunt nu luisteren naar het verhaal over de *Rossauer Kazerne* in Wenen. Het duurt een kwartier. (*Rossauer Kazerne*) Charlotte Van den Broeck. Waagstukken. Ingelezen door de auteur. Speelduur: 10 uur. Boeknummer: 28416. 11 braillebanden. Boeknummer: 17358.

Het hoorspel 'Een ware legende' van György Sos

In een Hongaars dorp sterft een oude joodse vrouw, de laatste van haar familie en ook de laatste jodin in het dorp, nadat al haar verwanten door de nationaal-socialisten vermoord werden. Het was haar laatste wens, joods begraven te worden. Omdat de voorzitter van de dorpsraad er niet in slaagt een rabbijn voor de begrafenis te vinden, wendt hij zich tot de dominee. Die verklaart zich bereid de begrafenis volgens de joodse ritus over te nemen. Het hoorspel 'Een ware legende' duurt vijftig minuten. (...)